

Το Γράμμα του Προφήτη ﷺ στον Αυτοκράτορα του Βυζαντίου

[Ελληνικά – Greek – يوناني]

Τζίριμι Μπούλτερ

Μετάφραση :

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)
& Ρηγάλος Κωνσταντίνος

Επιμέλεια : Τσεκούρα Βίβιαν & Άχμαντ Αλ-’Αμίρ

2013 - 1434

IslamHouse.com

رسالة النبي ﷺ إلى إمبراطور بيزنطة

« باللغة اليونانية »

جيريمي بولتر

ترجمة: المركز الأوروبي للدراسات الإسلامية

& ريجالوس كونستادينوس

مراجعة: أحمد الأمير & تساكورا فيفيان

2013 - 1434

IslamHouse.com

Το Γράμμα του Προφήτη στον Αυτοκράτορα του Βυζαντίου

Εισαγωγή

Οργάνωση του άρθρου

Αυτό το άρθρο αποτελείται από το πρώτο μέρος, το οποίο περιλαμβάνει το υπόβαθρο και το πλαίσιο πάνω στο οποίο διαμορφώνονται οι δύο ιστορίες που αναφέρονται στο δεύτερο και στο τρίτο μέρος. Η κύρια ιστορία είναι η αφήγηση του Άμπου Σουφιάν ιμπν Χαρμπ στον Άμπντ

Αλλάχ ιμπν Άμπάς, αναφορικά με τη συνάντησή του με τον Ηράκλειο στην Ιερουσαλήμ, που κατεγράφη στη συλλογή του Αλ-Μπουχάρι. Στην αφήγηση αυτή συνάπτεται ακόμα μία, η πηγή της οποίας είναι ο Αυτοκράτορας της Ιερουσαλήμ, ιμπν αλ-Νατούρ. Από τα γεγονότα που καταγράφονται στην ιστορία, το κάλεσμα στο Ισλάμ από τον Ηράκλειο προς τον λαό του στην Έμεσα έλαβε χώρα μετά από τη συνάντησή του με τον Άμπου Σουφυάν στην Ιερουσαλήμ. Επίσης, ο Ηράκλειος έστειλε κάλεσμα στον Άμπου Σουφυάν αφού είχε ακούσει για τον Προφήτη στην Αραβία. Επιπλέον, όταν ο Άμπου Σουφυάν συνάντησε τον

Ηράκλειο, ο δεύτερος είχε στην κατοχή του το γράμμα από τον Προφήτη. Έτσι έχω χωρίσει την αφήγηση του ιμν αλ-Νατούρ σε δύο επεισόδια τα οποία συνέπεσαν σε δύο διαφορετικές τοποθεσίες. Το πρώτο συνέβη στην Ιερουσαλήμ, πριν τη συνάντηση του Άμπου Σουφυάν με τον Ηράκλειο εκεί. Ενώ το δεύτερο συνέβη στην Έμεσα, αφού ο Ηράκλειος είχε φύγει από την Ιερουσαλήμ. Έχω, επίσης, παραθέσει την αφήγηση πριν και μετά την ιστορία του Άμπου Σουφυάν. Και τις δυο ιστορίες αφηγήθηκε ο Άμπου Σουφυάν.

Άμπου Σουφυάν ιμν Χαριμπ

Αν και ο Άμπου Σουφυάν ασπάστηκε τελικά το Ισλάμ, παρόλο που το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του κατά τη διάρκεια της ζωής του Προφήτη, το πέρασε βαθιά αντίθετος σ' αυτό. Ήταν ο αρχηγός της φυλής Ουμμάγιαντ των Κουράις και ο ηγέτης ολόκληρης της φυλής των Κουράις, κάτι που τον καθιστούσε έναν από τους ισχυρότερους άνδρες της Μέκκα κατά τον καιρό του Προφήτη. Ο προπάππος του ήταν ο Άμπντ Ασ-Σαμς ιμν Άμπντ Μανάφ, αδελφός του οποίου ήταν ο Χάσιμ, ο προπάππος του Μωχάμμαντ ﷺ, είχαν λοιπόν οι δυο τους μια μακρινή συγγένεια. Η θέση του Άμπου Σουφυάν τον έκανε εχθρό του Μωχάμμαντ ﷺ, επειδή τον έβλεπε ως απειλή για την εξουσία του και ως βλάσφημο έναντι στους θεούς των Κουράις. Η εχθρότητα μεταξύ των Κουράις, των οποίων επιφανής ηγέτης ήταν ο Άμπου Σουφυάν, και των πρώτων

Μουσουλμάνων έφτασε σε τέτοια ύψη ώστε να λάβουν χώρα πολλές μάχες ανάμεσα στις δύο ομάδες, μετά την εγκατάσταση των Μουσουλμάνων στη Μεδίνα, στις οποίες συμμετείχε, και ήταν επίσης εκείνος που ηγήθηκε του στρατού των Κουράις στη μάχη του Ούχουντ το 625 μ.Χ.. Μετά τη συνθήκη του Χουνταϊμπίγια το 628 μ.Χ., πήρε ένα εμπορικό καραβάνι για τη Μεγάλη Συρία, και κλήθηκε από τον Καίσαρα στην Ιερουσαλήμ. Εν τω μεταξύ, η συνθήκη με τον Μωχάμμαντ ❀ παραβιάστηκε από συμμάχους των Κουράις, ενώ ο Άμπου Σουφυάν βρισκόταν στο δρόμο της επιστροφής για τη Μέκκα. Γνωρίζοντας πως οι Μουσουλμάνοι ήταν πλέον ελεύθεροι από τη συνθήκη που είχε συμφωνηθεί ενάμιση χρόνο πριν, πήγε ο ίδιος στη Μεδίνα για να προσπαθήσει να επαναφέρει τη συμφωνία, μα γύρισε πίσω άπραγος. Οι Μουσουλμάνοι, ως επακόλουθο, επιτέθηκαν στη Μέκκα το 630 μ.Χ. Βλέποντας το αναπόφευκτο, ο Άμπου Σουφυάν εγκατέλειψε την πόλη, μα επέστρεψε αργότερα για να ασπαστεί το Ισλάμ.

Ο Προφήτης ❀ και ο Αυτοκράτορας

Ο Προφήτης Μωχάμμαντ ❀ και ο Αυτοκράτωρ Ηράκλειος συνυπήρξαν χρονικά. Γεννημένοι με πέντε χρόνια διαφορά, έζησαν και οι δυο μέχρι λίγο πάνω από τα εξήντα τους. Η βασιλεία του Ηράκλειου είχε τα πάνω και τα κάτω της όσον αφορά τη στρατιωτική επιτυχία. Το 609 μ.Χ., ενώ ήταν σαράντα ετών, ο Μωχάμμαντ ❀ έλαβε τις πρώτες αποκαλύψεις που σημάδεψαν το ξεκίνημα της Προφητικής

Αποστολής του. Το 610 ο Ηράκλειος καθαίρεσε τον Φωκά από Αυτοκράτορα και πήρε τη θέση του, μα το ξεκίνημα της βασιλείας του σημαδεύτηκε από την ήττα των στρατών του στην Παλαιστίνη και στην Τουρκία μεταξύ του 614 και του 619 μ.Χ. Αυτές οι ήττες, και οι ακόλουθη νίκη που οι Ρωμαίοι θα έχουν, αναφέρονται στο Ιερό Κοράνιο:

❖ *«Οι Ρωμιοί ηττήθηκαν. Στην χαμηλότερη γη (κοντά στη Νεκρά Θάλασσα, το οποίο επιβεβαιώθηκε από την επιστήμη ότι είναι το χαμηλότερο σημείο στη γη), και μετά απ' την ήττα τους, θα είναι νικητές. Μέσα σε μερικά χρόνια (η αραβική λέξη Μπέντ' σημαίνει διάστημα από τρία έως εννέα χρόνια).»*

(Κοράνιο 30:2-4)

Η επανάκτηση από τους Ρωμαίους των γαιών που είχε καταλάβει ο Χοσρόης ξεκίνησε το 625 και έληξε θριαμβευτικά το 627 μ.Χ. Τον επόμενο χρόνο ο Μωχάμμαντ ﷺ, έστειλε το ακόλουθο γράμμα στον Ηράκλειο μέσω του Ντίγια Αλ-Κάλμπι, με τη βοήθεια του κυβερνήτη της Μπόστρα Ασ-Σαμ στη Συρία.

Το Γράμμα

Το γράμμα που έστειλε ο Μωχάμμαντ ﷺ είναι ενσωματωμένο στην αφήγηση του Άμπου Σουφυάν, και παρακάτω παρατίθεται επί λέξει όπως το διάβασε ο Ηράκλειος μπροστά στο συμβούλιό του.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Ἀλλάχ, Τοῦ Παντελεήμονα, Τοῦ Πολυεύσπλαχνου.

Ἀπὸ τὸν Μωχάμμαντ, τὸν σκλάβο τοῦ Ἀλλάχ καὶ τὸν Ἀγγελιαφόρο Τοῦ, στὸν Ἡράκλειο, τὸ Μεγάλο Ἀυτοκράτορα τῆς Βυζαντινῆς Αυτοκρατορίας. Ἄς εἶναι ἡ εἰρήνη σε αὐτόν που ἀκολουθεῖ τὴν καθοδήγηση τοῦ Ἀλλάχ. Ἐν συνεχείᾳ, σε καλῶ στὸ Ἰσλάμ¹. Δέξου τὸ Ἰσλάμ καὶ θὰ εἶσαι ἀπελευθερωμένος (ἀπὸ τὶς ἁμαρτίες σου καὶ τὴν τιμωρία τοῦ Ἀλλάχ στη Μέλλουσα Ζωή) καὶ ὁ Ἀλλάχ θὰ σου δώσει τὴν ἀμοιβή σου εἰς διπλοῦν (πρώτον ἐπειδὴ ἀσπᾶστηκες τὸ Ἰσλάμ καὶ δεύτερον ἐπειδὴ πολλοὶ υἱήκοοί σου θὰ το ἀσπαστοῦν ἀν τὸ κάνεις καὶ ἐσύ). Ἀν ἀποκηρύξεις τὸ Μήνυμα τοῦ Ἀλλάχ, θὰ φέρεις τὴν ἁμαρτία γιὰ αὐτὸ που συνέβη σε ὅλους τοὺς Ἀρειανιστές.

﴿ Πες: ‘ὦ! Λαεὶ τῆς Βίβλου! Ελάτε νὰ συμφωνήσουμε σε ἓναν Δίκαιο Λόγο ἀνάμεσά μας, νὰ μὴ λατρεύουμε παρά μόνον τὸν Ἀλλάχ. Καὶ νὰ μὴν ἀποδίδουμε εταίρους σ’ Εκείνον, καὶ νὰ μὴ λάβουμε κανέναν ἀνάμεσά μας ὡς κύριο, ἐκτός ἀπ’ τὸν Ἀλλάχ.’ Ἀν ὅμως ἀρνηθοῦν, τότε νὰ πείτε: ‘Νὰ εἶστε μάρτυρες, ὅτι εμεῖς εἴμαστε Μουσουλμάνοι (υποτασσόμαστε στὴ Θεία Βούληση).’ ﴾

[Κοράνιο 3:64]

---

¹ Ὅτι κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λατρεύεται παρά μόνον ὁ Ἀλλάχ, καὶ ὁ Μωχάμμαντ εἶναι ὁ Ἀγγελιαφόρος Τοῦ.

Μωχάμμαντ, ο Αγγελιαφόρος του Θεού.¹

Εν αντιθέσει με τον Χοσρόη τον ΙΙ, στον οποίο νωρίτερα είχε σταλεί ένα παρόμοιο γράμμα, ο Αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ηράκλειος κράτησε το γράμμα και έψαξε να βρει επιβεβαίωση σχετικά με όσα περιείχε. Η αντιμετώπιση αυτή είναι εντελώς διαφορετική από αυτή στην οποία έτυχε το γράμμα προς τον Χοσρόη τον ΙΙ, σύμφωνα με τον ‘Αμπντ Αλλάχ ιμπν ‘Αμπάς, το γράμμα εστάλη με τον ‘Αμπντ Αλλάχ ιμπν Χουδάφα Ασ-Σίμι, μέσω του Κυβερνήτη του Μπαχρέιν.

«Όταν, λοιπόν, ο Χοσρόης διάβασε το γράμμα, το έσχισε. Ο Σα΄είντ ιμπν Αλ-Μουσάγιαμπ είπε: ‘Ο Προφήτης ﷺ έπειτα επικαλέστηκε τον Αλλάχ να Σκίσει τον Χοσρόη και το βασίλειό του.’» (Σαχίχ Αλ-Μπουχάρι)

Η αυτοκρατορία του Χοσρόη διαλύθηκε εντελώς σχεδόν αμέσως, πρώτα όταν ο γιος του Χοσρόη σκότωσε τον πατέρα του για να καταλάβει τη βασιλεία, έπειτα μέσω της ήττας από τους Ρωμαίους κι έπειτα από την εισβολή του νέου Μουσουλμανικού έθνους.

Η Υποδοχή

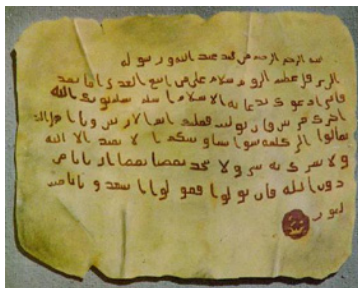
¹ Αυτό το γράμμα διατηρείται σε μερικά ιστορικά βιβλία, και μια πλάκα του πρωτότυπου φυλάσσεται στη Khan, Dr. Majid Ali (1998). Μωχάμμαντ, ο Τελευταίος Αγγελιαφόρος. Ισλαμική Υπηρεσία Βιβλίων, Νέο Δελχί, 110002 (Ινδία). Ένα από τα γράμματα σε Χριστιανούς ηγέτες φυλάσσεται στο Μουσείο του Τοπ Καπί στην Κων/πολη.

Ο Ηράκλειος λαμβάνει νέα για τον Μωχάμμαντ ❀

Ο Ιμπν Αν-Νατούρ ήταν ο Κυβερνήτης της Ιερουσαλήμ, αντιπρόσωπος του Ηράκλειου, ο οποίος ήταν ο επικεφαλής των Χριστιανών της Μεγάλης Συρίας. Ο Ιμπν Αν-Νατούρ αφηγείται ότι κάποτε, ενώ ήταν στην Ιερουσαλήμ:

Ο Ηράκλειος ξύπνησε το πρωί λυπημένος. Κάποιοι από τους ιερείς τον ρώτησαν γιατί.

Όντας κάποιος που ασκούσε την αστρολογία, ο Ηράκλειος προσπαθούσε να προβλέψει το μέλλον.

Απαντώντας στην ερώτηση, είπε: «Χθες βράδυ κοιτούσα τα άστρα, και είδα ότι είχε εμφανιστεί ο αρχηγός εκείνων που έκαναν περιτομή (και θα κατακτούσε τους πάντες). Ποιοι είναι αυτοί που κάνουν περιτομή;»

Οι Ιερείς απάντησαν, «Εκτός από τους Εβραίους κανείς άλλος δεν κάνει περιτομή, και δε χρειάζεται να τους φοβάσαι. Απλά διάταξε να σκοτώσουν κάθε Εβραίο σ' αυτήν τη χώρα.»

Ενώ το συζητούσαν, έφεραν έναν Αγγελιαφόρο που στάλθηκε από τον βασιλιά των Γασανίδων¹ για να μεταβιβάσει το μήνυμα του Αγγελιαφόρου του Θεού στον Ηράκλειο.

(Αυτό ίσως να ήταν το αληθινό γράμμα του Προφήτη ❀)

Έχοντας ακούσει την είδηση, ο Ηράκλειος διέταξε τον ιερέα να ελέγξει αν ο αγγελιαφόρος από τους Γασανίδες είχε κάνει περιτομή. Αφού τον εξέτασαν, ανέφεραν πως είχε κάνει. Τότε ο Ηράκλειος τον ρώτησε για το έθιμο των Αράβων, κι εκείνος απάντησε: «Και οι Άραβες κάνουν περιτομή.»

Όταν το άκουσε, ο Ηράκλειος είπε: «Η βασιλεία των Αράβων ξεκίνησε και το βασίλειό τους σύντομα θα γίνει φανερό.»²

Η ακόλουθη ιστορία προέρχεται από τις αφηγήσεις των Συντρόφων του Προφήτη ❀. Την είπε ο Άμπου Σουφυάν στον ‘Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμπάς, που την αφηγήθηκε στους άλλους.³ Ο Ιμπν ‘Αμπάς ήταν ένας πολύ αφοσιωμένος οπαδός του Προφήτη ❀, και ένας πολύ σεβαστός λόγιος του Κορανίου.

---

1 Οι Γασανίδες ήταν κράτος υποτελείς της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας στην ευρύτερη περιοχή της Συρίας, που διοικούνταν από έναν Άραβα βασιλιά πιστό στο Βυζάντιο.

2 Αυτή η άποψη της ιστορίας θα συνεχιστεί στο επόμενο άρθρο.

3 Τις ιστορίες αυτού του άρθρου αφηγείται ο ‘Αμπντ Αλλάχ μπιν ‘Αμπάς στο Σαχίχ Αλ-Μπουχάρι.

Η Συνάντηση του Άμπου Σουφυάν με τον Ηράκλειο

Το 629 μ.Χ., τρία χρόνια πριν το θάνατο του Αγγελιαφόρου του Αλλάχ, ο Ηράκλειος ξανακατέκτησε την Ιερουσαλήμ θριαμβευτικά, κρατώντας τον λεγόμενο αληθινό σταυρό που τιμούσαν οι Χριστιανοί, και τον οποίον ο Χοσρόης ο Β΄ είχε πάρει ως λάφυρο πριν από 15 χρόνια.¹ Ενώ βρισκόταν εκεί, το γράμμα που είχε σταλεί από τον Προφήτη ﷺ, ίσως και έναν χρόνο πριν, έφτασε σ' αυτόν. Όταν το διάβασε, ρώτησε αν υπήρχε κάποιος από το λαό αυτού που το έγραψε στην περιοχή που ήλεγχε, και του είπαν για το εμπορικό караβάνι του Άμπου Σουφυάν από τη Μέκκα, το οποίο βρισκόταν εκεί κοντά. Κλήθηκε μαζί με τους συντρόφους του στην αυλή του Αυτοκράτορα στην Ιερουσαλήμ, και εμφανίστηκε ενώπιον εκείνου και του Συμβουλίου του.

Οι ερωτήσεις που έθεσε ο Ηράκλειος και οι απαντήσεις τους

Ο Ηράκλειος είπε στο μεταφραστή του. «Πρώτα τους ποιος εξ' αυτών έχει κοντινή σχέση με τον άνδρα που ισχυρίζεται ότι είναι Προφήτης». **Ο Άμπου Σουφυάν**

---

¹ Χοσρόης Β΄, άρθρο της Βικιπαίδειας που περιέχει πληροφορίες για τον Ηράκλειο και τον Χοσρόη τον Β΄ στην ηλ. Έκδοση της Εγκυκλοπαίδειας Μπριτάνικα (2006).

απάντησε, «Είμαι ο κοντινότερος συγγενής του (απ' αυτήν την ομάδα).»

Ο Ηράκλειος ρώτησε, “Τι βαθμό συγγένειας έχεις μαζί του;”

Ο Άμπου Σουφυάν είπε, “Είναι ξάδελφός μου.”¹

Ο Ηράκλειος είπε, «Αφήστε τον να πλησιάσει.» Έπειτα διέταξε οι σύντροφοί του να σταθούν πίσω του κοντά στον ώμο του, και είπε στο μεταφραστή του, «Πες στους συντρόφους του ότι θα ρωτήσω αυτόν τον άνδρα γι' αυτόν που ισχυρίζεται ότι είναι Προφήτης. Αν πει ψέματα, θα πρέπει να πουν αμέσως ότι ψεύδεται.»

Έπειτα είπε στο μεταφραστή του, «Ρώτα τον σε τι είδους οικογένεια ανήκει.»

«Ανήκει σε μια ευγενή οικογένεια από τη φυλή μας.», απάντησε ο Άμπου Σουφυάν.

Ο αυτοκράτορας ρώτησε: «Έχει ποτέ ισχυριστεί κανείς τα ίδια λόγια πριν από αυτόν;». Απάντησε, «Όχι». Εκείνος είπε, «Τον έχετε κατηγορήσει ποτέ ότι κάτι που ισχυρίστηκε ήταν ψέμα;». Απάντησε, «Όχι.». Είπε, «Ήταν κανείς από τους προγόνους του βασιλιάς;». Απάντησε, «Όχι.».

---

1 «Γιος του θείου μου από την πλευρά του πατέρα μου»

Ρώτησε, στη συνέχεια, «Τον ακολουθούν οι ευγενείς ή οι αδύναμοι;».

Ο Άμπου Σουφυάν απάντησε, «Οι αδύναμοι είναι που τον ακολουθούν.».

Είπε, «Αυξάνονται ή μειώνονται (μέρα με την ημέρα);».

Απάντησε, «Αυξάνονται.».

Ρώτησε, «Μήπως κανείς από κείνους που ασπάζονται τη θρησκεία του δυσαρεστείται και στη συνέχεια την απαρνείται;».

«Όχι.»

Ρώτησε, «Προδίδει;».

Ο αρχηγός του караβανιού απάντησε, «Όχι, μα τώρα βρισκόμαστε σε ανακωχή μαζί του και φοβόμαστε μήπως μας προδώσει.».

Οι ερωτήσεις συνεχίστηκαν αδυσώπητα: «Είχατε ποτέ πόλεμο μαζί του;».

«Ναι.»

«Ποια ήταν η κατάληξη των μαχών σας μαζί του;».

«Κάποιες φορές νικούσε αυτός και κάποιες εμείς.».

«Τι σας διατάσσει να κάνετε (όταν κηρύττει);».

«Μας λέει να λατρεύουμε τον Αλλάχ και μόνο, χωρίς να συνεταιρίζουμε άλλους μαζί του, και μας απέτρεψε να λατρεύουμε όλα όσα λάτρευαν οι πρόγονοί μας. Μας διατάσσει να προσευχόμαστε, να δίνουμε ελεημοσύνη, να είμαστε αγνοί, να τηρούμε τις υποσχέσεις μας, και να επιστρέφουμε ό,τι μας εμπιστεύονται.».

Ο Άμπου Σουφυάν παραδέχθηκε αργότερα: «Μα τον Αλλάχ! Αν δεν ντρεπόμουν για το ότι οι σύντροφοί μου θα με σημάδευαν ως ψεύτη, θα έλεγα μόνο ψέματα γι' αυτόν όταν με ρώτησε. Μα ντρεπόμουν να με αποκαλέσουν ψεύτη οι σύντροφοί μου, οπότε είπα την αλήθεια.» Επίσης, ανέφερε ότι είπε για το φόβο του για προδοσία από τον Μωχάμμαντ ﷺ και από τους ακολούθους του μόνο και μόνο επειδή ήταν η μοναδική ευκαιρία να πει κάτι αρνητικό εναντίον του.

Ο Αυτοκράτορας κρίνει τις απαντήσεις

Αφού είχε τελειώσει τις ερωτήσεις στον Άμπου Σουφυάν για τον Προφήτη ﷺ, ο Ηράκλειος αποφάσισε να του πει τι είχε διαπιστώσει από την ανάκριση. Ο μεταφραστής του διαβίβασε την ανάλυση.

Είπε: «Σε ρώτησα για τη γενεαλογία του και η απάντησή σου ήταν ότι κατάγεται από ευγενή οικογένεια.

Και πράγματι, όλοι οι Αγγελιαφόροι είχαν την ευγενέστερη καταγωγή από τα έθνη τους.

Έπειτα, σε ρώτησα αν οποιοσδήποτε άλλος πριν από αυτόν είχε ισχυριστεί κάτι παρόμοιο, και η απάντησή σου ήταν αρνητική. Αν η απάντηση ήταν καταφατική, θα πίστευα ότι αυτός ο άνδρας ακολουθούσε κάποιον ισχυρισμό που είχε λεχθεί πριν από αυτόν.

Όταν σε ρώτησα αν είχε κατηγορηθεί ποτέ για ψεύδη, η απάντησή σου ήταν αρνητική, έτσι λαμβάνω ως δεδομένο το ότι κάποιος που δε λέει ψέματα στους ανθρώπους δε θα έλεγε ψέματα για το Θεό.

Έπειτα σε ρώτησα αν κάποιος από τους προγόνους του ήταν βασιλιάς. Η απάντησή σου ήταν αρνητική, και αν ήταν καταφατική, θα πίστευα ότι αυτός ο άνδρας ήθελε να πάρει πίσω τη βασιλεία των προγόνων του.

Όταν σε ρώτησα αν είναι οι ευγενείς ή οι αδύναμοι αυτοί που τον ακολουθούν, απάντησες πως είναι οι αδύναμοι. Πράγματι, τέτοιοι είναι οι οπαδοί των Αγγελιαφόρων.

Έπειτα σε ρώτησα αν οι οπαδοί του αυξάνονται ή μειώνονται. Απάντησες ότι αυξάνονται. Στ' αλήθεια, έτσι είναι η πίστη: αυξάνεται μέχρι να ολοκληρωθεί. [σε όλες τις πλευρές].

Σε ρώτησα αν υπήρχε κανείς που, αφού ασπάστηκε τη θρησκεία του, μετά την απαρνήθηκε. Η απάντησή σου ήταν αρνητική. Πράγματι, έτσι είναι η αληθινή πίστη: όταν εισάγει την ευχαρίστηση στην καρδιά, κανείς δε δυσαρεστείται από αυτήν.

Σε ρώτησα αν είχε ποτέ προδώσει. Απάντησες αρνητικά. Και τέτοιοι είναι οι Αγγελιαφόροι• ποτέ δεν προδίδουν.

Όταν σε ρώτησα αν πολεμήσατε εναντίον του και αν πολέμησε εναντίον σας, απάντησες ότι το έκανε, και ότι κάποιες φορές έβγαινε νικητής αυτός, και κάποιες εσείς. Πράγματι, τέτοιοι είναι οι Αγγελιαφόροι• δοκιμάζονται και η τελική νίκη είναι πάντα δική τους.

Έπειτα σε ρώτησα τι σας διατάζει. Απάντησες ότι σας διατάζει να λατρεύετε τον Αλλάχ μόνο και να μη συνεταιρίζετε άλλους μαζί Του, και σας απέτρεψε να λατρεύετε όλα όσα λάτρευαν οι πρόγονοί σας, να προσεύχεστε, να λέτε την αλήθεια, να είστε αγνοί, να τηρείτε τις υποσχέσεις σας, και να επιστρέφετε ό,τι σας εμπιστεύονται. Αυτές είναι πράγματι οι περιγραφές του Προφήτη.»

Έτσι ο Αυτοκράτορας του Βυζαντίου αναγνώρισε το ότι ο Μωχάμμαντ ﷺ ήταν Προφήτης του Θεού.

Ο Ηράκλειος καλεί τους υπηκόους του

Η δημόσια ανάγνωση του γράμματος

Αφού ο Ηράκλειος είχε επιβεβαιώσει ότι πίστευε πως ο Μωχάμμαντ ۞ ήταν Προφήτης, είπε:

«Αυτές είναι πράγματι οι περιγραφές του Προφήτη, ο οποίος γνώριζα [από τις προηγούμενες γραφές] ότι θα εμφανιστεί, μα δεν νόμιζα ότι θα προέρχεται από εσάς. Αν ό,τι λες είναι αληθινό, πολύ σύντομα θα κατακτήσει τη γη κάτω από τα πόδια μου, και αν δεν ήμουν τόσο απασχολημένος με το βασίλειό μου, θα έτρεχα να τον συναντήσω· και αν ήμουν μαζί του, τότε σίγουρα θα του έπλενα τα πόδια.»

Αυτό συνάδει με την ιστορία πριν, την αναφορά του ιμπν Αν-Νατούρ για την προσπάθεια του Ηράκλειου να δει το μέλλον με αστρολογική πρόβλεψη. Είναι φανερό ότι «Γνώριζε», ή τουλάχιστον υποπτευόταν, ότι ένας ισχυρός προφήτης είχε αναδειχθεί από τον Αραβικό λαό. Σ' αυτό το σημείο ζήτησε το γράμμα του Αγγελιαφόρου του Αλλάχ, το οποίο διαβάστηκε.

Ο Αμπου Σουφυάν ανέφερε:

«Όταν ο Ηράκλειος τελείωσε το λόγο του, οχλαγωγία και κραυγές επικράτησαν από τους Βυζαντινούς αξιωματούχους που τον περιέβαλλαν, και υπήρχε τόσος θόρυβος που δεν καταλάβαινα τι έλεγαν. Έτσι, διαταχθήκαμε να φύγουμε από το παλάτι.»

«Όταν βγήκα έξω μαζί με τους συντρόφους μου και βρεθήκαμε μόνοι, τους είπα, ‘Στ’ αλήθεια, το θέμα του Ιμπν Άμπι Καμπσά (δηλ. του Προφήτη ﷺ) έλαβε δύναμη. Ο Βασιλιάς των Ρωμαίων τον φοβάται.’»

Είπε, επίσης:

«Μα Τον Αλλάχ, ήμουν θλιμμένος και πιο σίγουρος ότι η θρησκεία του Μωχάμμαντ θα κατέληγε νικήτρια, αλλά αφότου ο Αλλά(χ) εισήγαγε το Ισλάμ στην καρδιά μου έπαψα να είμαι θλιμμένος.»

Ο Ηράκλειος στην Έμεσα (Χομς)

Εν τω μεταξύ, σύμφωνα με την αφήγηση του ιμπν Αν-Νατούρ, ο Ηράκλειος είχε γράψει μια επιστολή σε έναν φίλο του στη Ρώμη σχετικά με το γράμμα που είχε λάβει. Έπειτα έφυγε από την Ιερουσαλήμ για την Έμεσα της Συρίας, όπου περίμενε την απάντηση.

«Όταν έλαβε την απάντηση από το φίλο του, είδε ότι ο άνδρας συμφωνούσε ότι τα σημάδια προοιωνίζαν την εμφάνιση ενός νέου ηγέτη, και ότι ο ηγέτης ήταν ο αναμενόμενος Προφήτης. Τότε, ο Ηράκλειος κάλεσε τους

Συμβούλους του Βυζαντίου να συγκεντρωθούν στο παλάτι του στην Έμεσα.»

«Όταν οι Σύμβουλοι είχαν συγκεντρωθεί, διέταξε να κλειστούν όλες οι θύρες του παλατιού. Έπειτα βγήκε και είπε: ‘Ω, Βυζαντινοί! Αν η επιτυχία είναι η επιθυμία σας και αν επιζητάτε την ορθή καθοδήγηση και θέλετε να παραμείνει η Αυτοκρατορία σας, τότε δώστε υπόσχεση αφοσίωσης και υποταγής στον νέο Προφήτη!’»

«Ακούγοντας την πρόσκλησή του, οι Σύμβουλοι της Εκκλησίας έτρεξαν προς τις θύρες του παλατιού, μα βρήκαν τις θύρες κλειστές. Ο Ηράκλειος, συνειδητοποιώντας το μίσος τους για το Ισλάμ, έχασε κάθε ελπίδα ότι υπήρχε περίπτωση να ασπαστούν το Ισλάμ, και διέταξε να τους φέρουν πίσω στην αίθουσα. Αφού επέστρεψαν, είπε: ‘Ό,τι μόλις είπα το είπα απλώς για να δοκιμάσω τη δύναμη του φρονήματός σας, και το διαπίστωσα.’»

«Οι άνθρωποι γονάτισαν εμπρός του και ευχαριστήθηκαν μαζί του, και ο Ηράκλειος αποστράφηκε από την πίστη.»

Ένας θρύλος άρχισε να διαμορφώνεται γύρω από τα γεγονότα στην Έμεσα. Λέγεται ότι πρώτα ο Ηράκλειος πρότεινε οι επίσκοποι να ασπαστούν το Ισλάμ, μα όταν εκείνοι αρνήθηκαν, πρότεινε η αυτοκρατορία να τιμήσει τον Προφήτη ﷺ. Όταν αρνήθηκαν και αυτό, πρότεινε να κάνουν ειρήνη με τους Μουσουλμάνους και να

συμφωνήσουν σε μη εμπόλεμη κατάσταση. Όταν αρνήθηκαν και αυτό, ο Ηράκλειος έφυγε από τη Συρία για το Βυζάντιο, και άφησε κάθε ενδιαφέρον να κρατήσει την αυτοκρατορία νότια και ανατολικά της Αντιόχειας - χωρίς να εναντιώνεται προσωπικά στους Μουσουλμάνους, και στέλνοντας ανίκανους στρατηγούς για να αμυνθούν στις γαίες του στη Μέση Ανατολή. Το μόνο σίγουρο είναι ότι αντιμετώπισε το γράμμα και τον ισχυρισμό για Προφητική Αποστολή πολύ σοβαρά, και έκανε μεγάλη προσπάθεια να μεταπείσει τους ανθρώπους πριν τελικά να τα παρατήσει.

Το κειμήλιο

Ο ιστορικός Αλ-Σουχάλι ήταν η πηγή δύο ακόμα ιστοριών σχετικά με το γράμμα προς τον Ηράκλειο, και τις οποίες ο Ιμπν Χάτζαρ συμπεριέλαβε στο σχολιασμό των δύο προαναφερθέντων ιστοριών.¹ Σχολίασε ότι ο Αλ-Σουχάλι ανέφερε ότι είχε ακούσει για ένα γράμμα που φυλασσόταν σε μια διαμαντένια κοσμηματοθήκη, κάτι που έδειχνε την υψηλή θέση του ιδιοκτήτη του, και το οποίο είχε αφεθεί ως κειμήλιο μέχρι και εκείνη την ημέρα, και είχε φτάσει στα χέρια του Βασιλιά της Φράντζα.² Οι απόγονοί του πίστευαν

---

1 Φατχ-Αλ-Μπάρι του Ιμπν Χάτζαρ Αλ-‘Ακσαλλάνι.

2 «Φράντζα» είναι η ισπανική λέξη για τα παράκτια βασίλεια της Ιβηρικής Χερσονήσου. Σ’ αυτήν την ιστορία οι Βασιλείς της Φράντζα είναι από τις δυναστείες Jimenez και Burgundy της Αστουρίας, της Γαλικίας και της Καστίγια (οι οποίες χωρίστηκαν από τη Λεόν). Η Λεόν δημιουργήθηκε όταν το βασίλειο της Αστουρίας χωρίστηκε στα τρία το 910. Βλ. (<http://www.tacitus.nu/historical-atlas/regents/iberian/leon.htm>).

ότι είχε έλθει στην κατοχή του κατά τη διάρκεια της κατάκτησης του Τολέδο¹, και ο διοικητής του Μουσουλμανικού στρατού, ‘Αμπντ Αλ-Μάλικ μπιν Σάαντ έμαθε γι’ αυτό μέσω ενός από αυτούς τους απογόνους² το 12^ο αιώνα. Κάποιοι από τους συντρόφους του ‘Αμπντ Αλ-Μάλικ αφηγήθηκαν ότι ο Διοικητής του Μουσουλμανικού στρατού κάθισε μαζί με τον Βασιλιά της Φράντζα³, ο οποίος έβγαλε το γράμμα από την κοσμηματοθήκη του. Όταν το είδε ο ‘Αμπντ Αλ-Μάλικ συνειδητοποίησε από τον πάπυρο, ότι ήταν πολύ παλαιός, και ρώτησε αν μπορούσε να φιλήσει το μεγάλης αξίας κειμήλιο. Ωστόσο, ο Βασιλιάς της Φράντζα αρνήθηκε.

Ο Αλ-Σουχάιλι είπε, ακόμα, ότι του είχαν πει περισσότερες από μία πηγές πως ο νομικός Νουρ Αντ-Ντίν μπν Σάιγ Αντ-Ντιμίσκι είπε ότι είχε ακούσει ότι ο Σαΐφ Αντ-Ντίν Αλ-Μανσούρι είχε σταλεί με ένα δώρο από τον Βασιλιά Αλ-Μανσούρ Καλαούν⁴ στον Βασιλιά του Μαρόκο,⁵ ο οποίος έπειτα έστειλε το δώρο στον Βασιλιά της Φράντζα⁶ ως αντάλλαγμα για μια χάρη που δεν αναφέρεται.

---

1 Από τον Αλφόνσο VI, 1085 μ.Χ, ή 478 Χίτζρα

2 Οι βασιλείς της Λεόν από τον Οίκο της Βουργουνδίας.

3 Αν και δεν αναφέρεται, μάλλον ήταν ο Αλφόνσο VII ‘Ο Αυτοκράτορας’ ή ο Φερδινάνδος II της Καστίγια και της Λεόν.

4 Μάλλον τον Αιγύπτιο Βασιλιά της δυναστείας Μαμούκ, που κυβέρνησε την Αίγυπτο από το 1278-90 μ.Χ.

5 Πολύ πιθανόν ο Άμπου Γιουσούφ Γιακούμπ από τη Δυναστεία των Μερινίδων, που κυβέρνησε από το 1259-86 μ.Χ.

6 Κατά πάσα πιθανότητα, τον Αλφόνσο X, Βασιλέα της Καστίγια και της Λεόν (1252-84 μ.Χ.). Είχε τον τίτλο Rex Romanorum (Βασιλιάς των

Ο Βασιλιάς της Φράντζα κάλεσε τον αγγελιαφόρο να μείνει για λίγο στο βασιλείο του, μα τελικά εκείνος αρνήθηκε. Πριν φύγει, ωστόσο, ο βασιλιάς ρώτησε τον Σαϋφ Αντ-Ντίν αν θα ήθελε να δει ένα πολύτιμο αντικείμενο το οποίο ίσως να τον ενδιέφερε (ως Μουσουλμάνο). Έπειτα άνοιξε ένα μπαούλο γεμάτο με υποτιμήματα, καθένα από τα οποία ήταν γεμάτο με θησαυρούς.

Από ένα από τα υποτιμήματα έβγαλε ένα μακρύ, λεπτό κουτί, επιστρωμένο από διαμάντι (που περισσότερο έμοιαζε με μολυβοθήκη). Το άνοιξε και έβγαλε έναν πάπυρο. Το αρχαίο χαρτί της περγαμηνής δεν ήταν σε ακέραια κατάσταση και τα γράμματα ήταν κάπως ξεθωριασμένα, μα το μεγαλύτερο μέρος του είχε διατηρηθεί, αφού το είχαν τυλίξει με δυο μεταξένια υφάσματα, όταν το τύλιγαν για αποθήκευση. Ο Βασιλιάς της Φράντζα είπε: «Αυτό είναι το γράμμα που ο πρόγονός μου, ο Καίσαρας, είχε λάβει από τον Προφήτη σας, το οποίο έφτασε στα χέρια μου ως κειμήλιο. Ο πρόγονός μας άφησε πίσω διαθήκη που επέτασσε οι απόγονοί του να κρατήσουν αυτό το κειμήλιο αν επιθυμούσαν να κρατήσουν τη Βασιλεία. Αυτό μας

Ρωμαίων – Βλ.: <http://www.masterliness.com/s/Rex.Romanorum.htm>), στον οποίον εξελέγη, αφού η οικογένειά του ήταν μια απ' αυτές που μπορούσαν να ισχυριστούν ότι ήταν απογονοί του Καρλομάγνου. Βλ.: (<http://www.masterliness.com/a/Alfonso.X.of.Castile.htm>).

προστατεύει όσο το μεταχειριζόμαστε με σεβασμό, και το κρατάμε κρυφό. Έτσι ήλθε σε μας η Βασιλεία.»¹

Το κατά πόσο ο ισχυρισμός ότι η Βασιλεία του Ηρακλείου (ο οποίος ήταν ο επίσημος Καίσαρ της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας) είχε έλθει σ' αυτόν είναι αμφισβητήσιμος, καθώς η Βυζαντινή Αυτοκρατορία υπήρχε ακόμα στην ανατολή, και θα συνέχιζε για ακόμα 150 χρόνια. Ωστόσο, ο Ηράκλειος θα μπορούσε να είχε στείλει το γράμμα στη Ρώμη, όπως προαναφέρθηκε, και το γράμμα θα μπορούσε να έχει μείνει εκεί και να περάσει στη γραμμή των Βησιγόθων Αυτοκρατόρων, όταν ο Καρλομάγνος στέφθηκε αυτοκράτορας στη Ρώμη από τον Πάπα Λέοντα τον III το 800 μ.Χ.

Δε μπορούμε να πούμε κατηγορηματικά ότι το γράμμα διασώθηκε ανά τους αιώνες, αν και υπάρχουν ιστορίες που επισημαίνουν αυτήν την πιθανότητα. Ένα από τα γράμματα του Προφήτη 𐌆 υπάρχει ακόμα στη πρωτότυπη περγαμηνή του και φυλάσσεται στο μουσείο του Τοπ Καπί.

Επίλογος

Πολλοί μπορεί να πιστεύουν ότι ο Ηράκλειος έγινε κρυφά Μουσουλμάνος, επειδή έψαξε να επιβεβαιώσει αν ο

---

1 Ο Αφόνσο VII, πρόγονός του, ήταν Γνωστός ως «Ο Αυτοκράτορας» γιατί παραδοσιακά οι Βασιλείς της Λεόν και της Αστουρίας, όντας απόγονοι της Ιερής Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας των Βησιγόθων, θεωρούνταν υποκριτές για την Αυτοκρατορία της Ιβηρίας.

ισχυρισμός του Μωχάμμαντ ❀ ότι ήταν Προφήτης ήταν αληθινός, ερευνώντας το υπόβαθρό του, τα κίνητρό του, και τις επιπτώσεις στο λαό του, τον χαρακτήρα του, τα επιτεύγματά του, και το μήνυμά του. Κρίνοντας από την απάντησή του στον Άμπου Σουφυάν και το κάλεσμα στους πυλώνες του στην Έμεσα, μοιάζει να είχε πειστεί ότι ο Μωχάμμαντ ❀ ήταν αληθής. Ίσως η καρδιά του να έκλινε προς το Μονοθεϊσμό που περιέγραφε ο Μωχάμμαντ ❀ στο γράμμα του, και σίγουρα προσπάθησε να ακολουθήσει τη συμβουλή του και να αποφύγει την αμαρτία της εσφαλμένης καθοδήγησης και παραπλάνησης των υπηκόων του. Ωστόσο, αυτά που ζητούσε αποδείχθηκαν πολύ ισχυρά με την απόρριψή τους, και συνθηκολόγησε λόγω της πίεσης που του ασκήθηκε, μην καταφέροντας να υποταχθεί σ' αυτήν τη νέα πίστη, φοβούμενος πως ο λαός του θα επαναστατούσε. Γι' αυτόν το λόγο, όπως και ο θεός του Προφήτη, Άμπου Τάλιμπ, που πίστευε ότι ο Μωχάμμαντ ❀ ήταν Προφήτης και τον προστάτευε καθ' όλη τη διάρκεια του τελευταίου μέρους της ζωής του μέχρι το θάνατό του, δεν ασπάστηκε το Ισλάμ λόγω της ντροπής την οποία θα του έφερνε όταν οι άνθρωποι θα έλεγαν ότι ακολούθησε τον ανησιό του, ο Ηράκλειος πέθανε ως άπιστος στο Ισλάμ και στον Προφήτη του Θεού.